نازه‌های نشر

ورود کتاب‌های دینی به میدان‌های جدید با «یک مشت مروارید»

نشست معرفی و رونمایی از کتاب «یک مشت مروارید» جدیدترین اثر حجت‌الاسلام غلامرضا حیدری ابهری برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری رسا، نشست معرفی و رونمایی از کتاب «یک مشت مروارید» با حضور غلامرضا حیدری ابهری، نویسنده کتاب در خبرگزاری رسا برگزار شد. حجت‌الاسلام حیدری ابهری نویسنده «یک مشت مروارید» در این نشست با توضیحی درباره اینکه چه چیزی او را به نوشتن این کتاب سوق داده است، گفت: در تابستان ۱۴۰۰ که به تیغ طبیبان گرفتار شدم تا یکی دو ماه پس از عمل از تحقیق و تألیف محروم بودم، با این حال در این دوره نیز نوشتن را به طور کامل وانگذاشتم، بازیگوشی آن روزهای من بازی با گوشی و نوشتن متن‌هایی در پیام‌رسان‌ها و تقدیم آن به دوستان و رفیقان و آشنایان بود.

وی افزود: هیچ روزی نبود که آن را در فضای پیام‌رسان‌ها نگذارم و چند ساعتی را به ساختن جمله‌های نمکی یا شکرین اختصاص ندهم، جمله‌هایی که همگی حاصل عبرت‌های عمر و افت و خیزهای زندگانی و اشک و آه‌های خود یا دوستانم بود.

این نویسنده با بیان اینکه با این کار از سویی دردهای تن را به گوشه‌ای می‌راندم و از سویی در فضای انس با قلم و تألیف باقی می‌ماندم، ابراز کرد: غرض از نوشتن برخی از این جمله‌ها نه واژه‌بازی بلکه گره‌گشایی از یک عزیز و یاری رساندن به او با کمک کلمات بود.

وی ادامه داد: این امدادرسانی ادبی که بیشتر با بارانی شدن دیده‌هایم پایان می‌یافت گاه چنان کارگر می‌افتاد که شاید ۱۰۰ ساعت مشاوره چنین تأثیری نداشت، سرانجام به ۳۶۵ نکته تاب رسیدم که اکنون با نام «یک مشت مروارید» به چاپ رسیده و به مخاطبان تقدیم شده است.

حجت‌الاسلام حیدری ابهری این کتاب را بیهانه‌ای برای ورود نشارت دینی به میدان‌های جدید دانست و تصریح کرد: باید جسارت کارهای بزرگ و خروج از میدان‌های کلیشه‌ای را داشته باشیم و تنها به فروش بیشتر فکر نکنیم.

وی با اظهار تشکر از مدیر انتشارات جمال عنوان کرد: انتشارات جمال با جسارت تمام گام در فضایی غیر از آنچه معمول و روتین انتشارات دینی و حوزوی است، نهاده و به دنبال برکردن فضای ادبیات دینی و قالب ادبی است.

حجت‌الاسلام حیدری ابهری افزود: وبترین کتاب‌های دینی باید با جذابیت و متفاوت از آنچه در گذشته معمول بود، پر کرد و مطالب خود را در قالب ادبیات روز و البته زیبا به مخاطب ارائه شده.

وی طلاب را به مطالعه متون ادبی تشویق و آن را برای طلاب پر اهمیت دانست و گفت: در گذشته انس طلاب با متونی همچون سعدی و حافظ مرسوم بود و از این رو حوزه قدیم عالم ادب پرورش می‌داد، انس با کتب ادبی تأثیرگذاری بر مخاطب را چند برابر خواهد کرد.

گفتنی است در پایان این مراسم از کتاب «یک مشت مروارید» رونمایی شد.

نکته‌ها

آیت‌الله مرتضی تهرانی

آداب تشرف به محضر علی بن موسی الرضا(ع)

برسد که معصومین(ع) بیان فرموده‌اند، حداقل باید ظاهرش به‌گونه‌ای باشد که با فقه و شریعت مطابقت داشته باشد، اگر زن است، باید وظایف خود را از نظر پوشش و سایر مسائل و اگر مرد است، باید بعضی مسائل را رعایت کند. در آداب زیارت، روایاتی از معصومین(ع) نقل شده است. وقتی قصد زیارت کردی و به این سرزمین رسیدی و از محل اقامت خود تطهیر و با طهارت باطنی قصد تشرف کردی، آرام حرکت کن و قدم‌های خود را هم کوتاه بردار. برای اینکه هر چه حرکت تا رسیدن به مزار مطهر آن حضرت طولانی‌تر شود، خدای متعال به شماره هر قدم به شما اجر می‌دهد. اگر زائران آداب ظاهری را رعایت کنند، دیگر این وضعیت را در معابر و مسیرها مشاهده نمی‌کنیم.

آداب تشرف به محضر بزرگان به‌نوبه خود بخش ظاهری و باطنی تقسیم می‌شود. یک قسم آن این است که آداب ظاهری رعایت شود و قسم دیگرش اینکه از نظر معنا و روحیه، آداب باطنی و معنوی رعایت شود. در نوع اول، اگر زائر می‌خواهد به ثواب‌ها و اجرهایی نیبود. فقط یک قبر بود. تعجب کردم چرا اینجا خلوت است؟ خواستم دور این قبر مطهر طواف کنم که متوجه شدم فقط یک نفر آنجا نشسته و مشغول دعا و زیارت است. دقت کردم، دیدم مرحوم آقامیر عبدالعلی (پدر آیت‌الله مرتضی تهرانی) است. اگر این خوابها واقعیت داشته باشد، که دارد، پس الان هم آن حضرت غریب‌اند.

باطنی خودش نافر بیندیشد، معلوم می‌شود از میان این همه از کسانی که عرفا زائرند، چه تعدادی از آن‌ها این گونه‌اند. آیا این تعداد زائر در اقلیت قرار نمی‌گیرند؟ بیش از ۴۰ سال پیش، حاج آقا جلال پوست‌چی، یکی از مداحان و واعظ اهل بیت(ع) خواب خود را این گونه نقل کرد: خواب دیدم به حرم حضرت(ع) مشرف شدم. حرم خیلی خلوت بود؛ ضریح

قرار گرفته است و بدانند آن بزرگوار او را می‌بیند و کلامش را می‌شنود. همان گونه که در ادن دخول شهادت می‌دهیم شما سلام ما را جواب می‌گویید و صحبت ما را می‌شنوید: «تسمع کلامی و ترد سلامی». زیارت اگر واقعا اهل بیت(ع) خواب خود را این گونه نقل کرد: خواب دیدم به حرم حضرت(ع) مشرف شدم. حرم خیلی خلوت بود؛ ضریح

محضر آن بزرگوار حاضر و آن حضرت را بر افعال ظاهری و افکار

دیدگاه

نکاتی برای جامانده‌گان زیارت اربعین

ثواب فوق‌العاده فرستادن زائر به زیارت اباعبدالله(ع)

در ایام اربعین حسینی یک از پرسش‌های مهمی که ذهن بسیاری از جامانده‌گان را به خود مشغول می‌کند این است که نتوانسته خود را به پیاده‌روی زیارت اربعین حسینی در کربلا برساند، چه جایگاهی دارد و چگونه می‌تواند نسبت خودش را به عنوان یک زائر سیدالشهدا(ع) با این زیارت برقرار کند. حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدتقی قادری در یادداشتی که در پایگاه اطلاع‌رسانی بلاغ منتشر کرده با مراجعه به آیات و روایات، جامانده‌گان اربعین را در یک تقسیم‌بندی در سه گروه جای داده است: گروهی که به واجد تمکن مالی و جسمی، عمداً این زیارت را ترک گفته‌اند، گروهی که به دلیل ناتوانی جسمی و مشکل کاری توفیق تشرف ندارند و گروه سومی که توان مالی و جسمی ندارند و یا به دلیل بیماری نمی‌توانند به این زیارت مشرف شوند. تشریح جایگاه این سه گروه را در این یادداشت در ادامه می‌خوانید.

■ **بی‌اعتنایی به زیارت سیدالشهدا(ع) با وجود تمکن مالی و جسمی**

جامانده‌گان اربعین را به سه گروه می‌توان تقسیم کرد: گروه نخست کسانی‌اند که از فضیلت زیارت سیدالشهدا و به وجوب یا استحباب آن آگاهی دارند، تمکن مالی و جسمی هم دارند ولی بی‌اعتنا به آن هستند و عمداً زیارت را ترک می‌کنند؛ این‌ها مصداق بارز این احادیث‌اند:

۱- «عَنِ الْحَلَبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ فَمَنْ تَرَكَ زِيَارَةَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ قَالَ «إِنَّهُ قَدْ عَقَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَقَّنَا وَ اسْتَحَقَّ بِأَمْرِ هَوُلَاءِ...»؛ حلبی می‌گوید به امام صادق(ع) عرض کردم: کسی که قدرت بر رفتن زیارت امام حسین(ع) دارد ولی ترک می‌کند چه حکمی دارد؟ امام(ع) فرمودند: چنین شخصی عاق رسول خدا و ما اهل بیت(ع) می‌شود و حق ما اهل بیت را سبک شمرده است. (تهذیب الاحکام،ج۶،ص۲۵»

۲- عبدالرحمن بن کثیر روایت می‌کند امام صادق(ع) فرمود: «لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ حَجَّ دَهْرَهُ ثُمَّ لَمْ يَزُرِ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَكَانَ تَارِكاً حَقّاً مِنْ حُقُوقِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِأَنَّ حَقَّ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى واجبه على كل مسلم: اگر کسی همه عمر خود را به حج بگذارد ولی امام حسین(ع) را زیارت نکند، حقی از حقوق رسول الله(ص) را ترک کرده است؛ زیرا حق امام حسین(ع) از جانب خداست که بر هر مسلمانی واجب است». (همان)

۳- امام صادق(ع) فرمود: «حَقٌّ عَلَى الْغَنِيِّ أَنْ يَأْتِيَ قَبْرَ الْحُسَيْنِ(ع) فِي السَّنَةِ مَرَّتَيْنِ وَ حَقٌّ عَلَى الْفَقِيرِ أَنْ يَأْتِيَهُ فِي السَّنَةِ مرة: برغنی و توانگر است که سالی دو بار و بر فقیر است که سالی یک بار به زیارت امام حسین(ع) برود». (کامل الزیارات، ص ۲۹۳)

۴- قال الصادق(ع): من لم یأت قبر الحسین(ع) وهو یزعم انه لنا شیعة حتی یموت فلیس هو لنا شیعة و ان کان من اهل الجنة فهو من ضیفان اهل الجنة.

امام صادق(ع) فرمودند: کسی که به زیارت قبر امام حسین(ع) نرود و خیال کند شیعه ماست و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود.(کامل الزیارات، ص ۱۹۳)

■ **کمک مالی به زائران سیدالشهدا(ع)**

گروه دوم کسانی‌اند که به دلیل ناتوانی جسمی و مشکل کاری توفیق تشرف ندارند ولی ازنظر مالی کمک می‌کنند زائران سیدالشهدا(ع) راحت سفر زیارتی را بگذرانند و یا هزینه زائر را می‌دهند که آن شخص به زیارت سیدالشهدا(ع) برود، این گروه همان اجر و ثوابی را می‌برند که زائران می‌برند چرا که در روایت آمده است:

صفوان جمال می‌گوید از امام صادق(ع) پرسیدم: «... فما لمن جهزإليه ولم يخرج لعله؟ قال: يعطيه الله بكل درهم انفقه من المثل مثل احد و يخلف عليه اضعاف ذلك و يصرف عنه من البلاء مما قدنزل فيدفع و يحفظ في ماله: کسی که به دلیل عذری خود نمی‌تواند به زیارت برود ولی هزینه سفر دیگری را می‌دهد که به زیارت برود چه ثوابی دارد؟ امام(ع) فرمودند: در مقابل هر یک درهمی که خرج کرده خداوند متعال به قدرکوه احد از حسنات به وی داده و چند برابر هزینه‌ای را که متحمل شده برایش باقی می‌گذارد و نیز بلاهایی که نازل شده را از وی دور و مال و دارایی وی را حفظ و نگهداری می‌کند. (امل الزیارات باب ۴۴)

■ **حضور نداشتن به‌واسطه ناتوانی مالی و جسمی**

گروه سوم کسانی‌اند که توان مالی و جسمی ندارند به دلیل مشکل بیماری نمی‌توانند به زیارت اربعین حسینی بروند ولی قلبشان پر می‌کشد برای زیارت سیدالشهدا(ع)؛ اینان همین که همسوی با زائران کوی دوست‌اند همان اجر و ثواب زائران را دارند.

چرا که عطیه بن عوفی در روز اربعین هنگام زیارت تربت سیدالشهدا(ع) از هم درحالی که در راه جابر می‌گفت: سلام بر شما ای اوراحی که در راه حسین(ع) فدا شدید و شهادت می‌دهم شما نماز را به پا داشتید و زکات را پرداختید و امر به معروف و نهی از منکر و با ملحدان جهاد کردید و خدا را آن قدر عبادت کردید تا به مرحله یقین رسیدید و قسم به کسی که حضرت محمد(ص) را به نبوت و حق مبعوث کرد، ما در آنچه شما وارد شدید و عمل کردید، شریک هستیم.

عطیه می‌گوید: به جابر گفتم: ما چگونه در ثواب آن‌ها شریک هستیم، در حالی که ما نه به وادی فرود آمدیم و نه از کوهی بالا رفتیم و به شمشیر زدیم، ولی این گروه میان سر و بدن‌هایشان جدایی افتاده و فرزندانشان یتیم و همسرانشان بیوه شده‌اند؟

جابر گفت: ای عطیه! از حبیب خود رسول خدا(ص) شنیدم که فرمود: اگر کسی گروهی را دوست داشته باشد، با آن گروه محشور خواهد شد و کسی که یک گروهی را دوست بدارد، با آنان در کار آنان شریک خواهد شد و قسم به آن کس که محمد(ص) را به پیامبری مبعوث کرد، نیت من و نیت یاران بر آن چیزی است که امام حسین(ع) و اصحاب او بر آن گذشته و رفته‌اند. (بحارالانوار، ج ۳۷، ص ۱۹۰، بشارة المصطفی، ص ۱۲۵).

معرفت زیارت

زیارت از راه دور

آنچه‌که نه عاشورا در محدوده زمان محصور می‌شود و نه کربلا در محدوده مکان می‌گنجد، می‌توانیم هرکجا که هستیم، از راه دور، زائر امام حسین(ع) باشیم. امام صادق(ع) به ما آموخته‌اند که هرگاه خواستیم امام حسین(ع) را زیارت کنیم، بگوییم: «صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِاللَّهِ.» (درود خدا بر تو ای اباعبدالله) بنا بر فرموده این امام عزیز(ع)، وقتی که این جمله را سه بار تکرار کنیم، چه از راه نزدیک و چه از راه دور، سلاممان به امام حسین(ع) می‌رسد.

خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می‌کند از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد و کوردلی و نادانی او را بر طرف می‌کند.

نیم نگاه

دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور در گفت‌وگو با قدس:

اربعین فرصت بزرگ تحول و ارتقای سبک زندگی مردم است

یلدا آبان | در آستانه فرا رسیدن اربعین نمایشگاهی که شامل مجموعه‌ای از دستاوردها و فعالیت‌های فرهنگی «ستاد اربعین» وزارت فرهنگ و ارشاد است با عنوان «سبک زندگی اربعین» در این وزارتخانه برگزار شده است.

در این نمایشگاه که زیرمجموعه کارگروه ساماندهی مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است طراحان مد و لباس جدیدترین محصولات خود شامل طراحی و تولید چادرها و لباس‌های ویژه پیاده‌روی اربعین حسینی را به نمایش گذاشته‌اند. سیدمجید امامی، دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور و رئیس کارگروه ساماندهی مد و لباس در گفت‌وگو با قدس از جزئیات برگزاری این نمایشگاه و اهمیت تولید محصولات فرهنگی ویژه اربعین سخن گفته است که در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

■ **برپایی نمایشگاه «سبک زندگی اربعین» با هدف پاسخ به نیازهای زائران**

دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور با اشاره به اینکه از نظر شورای فرهنگ عمومی کشور، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ستاد اربعین برگزاری نمایشگاه «سبک زندگی اربعین» فرصت بزرگ تحول و ارتقای سبک زندگی مردم است، می‌گوید: در این نمایشگاه علاوه بر ارائه خدمات در حوزه سبک زندگی، محصولات نوآوری ویژه اربعین از چادر گرفته تا البسه ویژه پیاده‌روی اربعین به نمایش گذاشته شده است.

امامی ادامه می‌دهد: بخشی از این نمایشگاه نیز به محصولات فرهنگی مجازی اختصاص دارد که دستاوردهای فعالان فرهنگی و مجازی کشور است، همچنین در بخش دیگری از این نمایشگاه غرفه‌هایی فعال هستند که همه نیازهای زائران برای پیاده‌روی اربعین را عرضه می‌کنند.

او درباره برنامه‌هایی که در این نمایشگاه برگزار می‌شود این طور توضیح می‌دهد: مسابقه بزرگ «هم‌مسیر ما منجی»، سومین مسابقه «روشنا» و پویش بین‌المللی سبک زندگی اربعین از دیگر برنامه‌هایی است که در این نمایشگاه برگزار می‌شود.

■ **شناسایی فعالان و نوآوران محصولات اربعین با «روشنا»**

رئیس کارگروه ساماندهی مد و لباس با اشاره به برگزاری سومین دوره مسابقه «روشنا» با حمایت شورای فرهنگ عمومی کشور، بیان می‌کند: این مسابقه با هدف شناسایی فعالان و نوآوران محصولات اربعین در محورهای اربعین نورانی، اربعین شیرین، ایده‌ها، محصولات و خدمات مرتبط با معنویت، نورانیت و حوزه فرهنگی اربعین، اربعین الهام‌بخش، بخش ویژه شامل دانشگاه و کودک و نوجوان برگزار می‌شود.

امامی با اشاره به اینکه هر کدام از این محورها بخش‌های مختلفی دارند، اضافه می‌کند: در محورهای اربعین نورانی: ایده‌ها، محصولات و خدمات مرتبط با معنویت، نورانیت و حوزه فرهنگی اربعین، اربعین شیرین: ایده‌ها، محصولات و خدمات مرتبط با امور رفاهی و خدماتی اربعین، اربعین الهام‌بخش: ایده‌ها، محصولات و خدمات مهم از اربعین برای حکمرانی و سیاست گذاری بهتر، بخش ویژه دانشگاه و اربعین: ایده‌ها، محصولات و خدمات مرتبط با مشارکت دانشگاهیان در اربعین است.

او در پاسخ به پرسشی درباره اینکه آیا مخاطب شرکت‌کننده بخش کودک و نوجوان، این گروه سنی هستند یا خیر، می‌گوید: خیر، در این بخش ایده‌ها، محصولات و خدمات مرتبط با رشد کودک و نوجوان در اربعین مدنظر بوده، به‌طوری که اگر تولیدکننده بازی‌های کودک یا محور سبک زندگی اسلامی در کشور فعالیت دارند می‌توانند ایده‌های خود را به این بخش ارائه دهند.

■ **ارائه بازی با موضوع سبک زندگی در موکب‌های اربعین**

دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور با اشاره به اینکه حدود ۲۰ تولیدکننده محصولات فرهنگی با محوریت اربعین با حوزه صنایع فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همکاری دارند و در این نمایشگاه نیز محصولات خود را به نمایش گذاشته‌اند، می‌افزاید: امسال با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شد، بازی‌های مختلف با موضوع سبک زندگی در موکب‌های بین مسیر در عراق به کودکان و نوجوانان ارائه می‌شود.

امامی با تأکید بر اینکه رویداد روشنا امسال با شعار نوآفرینی در افق نور با همکاری اندیشکده راهبردی اربعین دانشگاه امام صادق(ع) و شتاب‌دهنده فرهنگی، مذهبی و اجتماعی شفق برگزار می‌شود، ادامه می‌دهد: این رویداد به دنبال فعال‌سازی ظرفیت مردمی در به‌کارگیری خلاقیت و ایده‌پردازی نوآورانه برای حل مسائل و مشکلات اربعین و ارتقا و رشد این پدیده عظیم الهی است. وی در خصوص ضرورت تهیه بانک اطلاعاتی از تولیدکنندگان محصولات فرهنگی سبک زندگی با محوریتهای همچون اربعین تأکید می‌کند: با وجود اینکه برگزاری نمایشگاه سبک زندگی سبب شده تعداد زیادی از این تولیدکنندگان شناسایی و در لیست این عرصه ثبت شوند تا از آن‌ها حمایت شود، اما به طور کلی شورای فرهنگ عمومی کشور الزامی در تهیه بانک اطلاعاتی از این تولیدکنندگان ندارد و این کار باید توسط ستاد مرکزی اربعین انجام شود.

■ **گستردگی و تنوع تولیدکنندگان محصولات فرهنگی در کشور**

رئیس کارگروه ساماندهی مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به اینکه تاکنون فعالیت‌های خوبی در عرصه شناسایی تولیدکنندگان محصولات فرهنگی توسط صنایع فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شده، یادآور شد: چون گستردگی و تنوع تولیدکنندگان محصولات فرهنگی در کشور بسیار است، اقدامات انجام شده کافی نیست و باید برای شناسایی این نوع از تولیدکنندگان و فعالان تلاش بیشتری شود. گفتنی است، محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه بازدید از نمایشگاه «سبک زندگی اربعین» با بیان اینکه امسال با تشکیل ستاد اربعین در وزارت فرهنگ و ارشاد، برنامه‌های فرهنگی و هنری با ریل‌گذاری مشخصی در بیش از ۴۵۰ موکب اجرایی می‌شود، گفت: امیدواریم با تولید انبوه محصولات و تولیدات عرضه شده در این نمایشگاه بتوانیم بخشی از این محصولات را از سال آینده از طریق موکب‌های وزارت ارشاد در نقاط مختلف ایران و عراق به زائران اربعین حسینی عرضه کنیم.

کارشناسان در گفت‌وگو با قدس از نقش امام رضا(ع) در توسعه تشیع و فضیلت زیارت حضرتش می‌گویند

زانو بزن به پای بیدار خفته در طوس

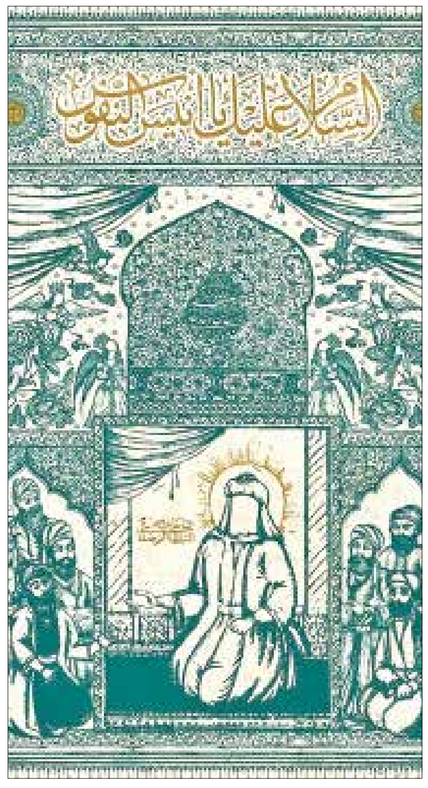

مهدیه قمری | امروز چهارشنبه است و این روز به عنوان چهارشنبه امام رضایی و قرار زیارت امام هشتم(ع) برای شیعیان شناخته می‌شود؛ قراری که احادیث فراوانی در فضیلت آن توسط ائمه معصومین(ع) به ما رسیده است. از طرفی این چهارشنبه با هفدهم ماه صفر مصادف شده که به روایتی سالروز شهادت این امام همام است. تلاقی سالروز شهادت امام علی بن موسی‌الرضا(ع) با روز چهارشنبه سبب شد در گفت‌وگویی با کارشناسان مذهبی رسانه ملی از جمله حجت‌الاسلام رضا محمدی، حجت‌الاسلام مهدی شریعت‌تبار و دکتر سید محسن میرباقری در خصوص ابعاد و ویژگی‌های دوران زندگی امام رضا(ع) و فضیلت زیارت آن حضرت گفت‌وگو کنیم.

■ **تلاش‌های امام رضا(ع) برای حفظ و توسعه اسلام ناب در جامعه**

مدرس حوزه و دانشگاه و کارشناس مذهبی شبکه قرآن و رادیو معارف با اشاره به اینکه امام رضا(ع) جامعه را برای غیبت و ظهور امام زمان(عج) آماده می‌کردند، به ما می‌گوید: امام هشتم(ع) با ارائه مکتب خود به مردم تلاش داشتند الگوی مهدویت را در جامعه گسترش دهند تا در جامعه جهانی عدل و داد ایجاد شود و ظلم از بین برود.

حجت‌الاسلام رضا محمدی ادامه می‌دهد: امام رضا(ع) در قالب صحبت در مناظرات با توجه به اینکه اسلام ناب محمدی حفظ و در آن دوران توسعه یابد، عمده را آماده دوران غیبت و ظهور امام زمان(عج) کردند.

■ **روشن شدن برتری علمی امام رضا(ع) با مناظرات با علمای ادیان**

یکی دیگر از مدرسان حوزه و دانشگاه با اشاره به اینکه امام رضا(ع) در میان ائمه اطهار(ع) به عالم آل محمد لقب گرفتند، اظهار می‌کند: در دوران زندگی ایشان شرایطی فراهم شد که علم امامت و برتری علم امام رضا(ع) در مناظرات با علمای ادیان بر همگان روشن شد و به این خاطر این موضوع ظهور بیشتری پیدا کرد.

حجت‌الاسلام مهدی شریعت‌تبار اضافه می‌کند: یکی از فعالیت‌های امام هشتم(ع) این بود که مانند سایر اهل بیت(ع) در زمینه بیان احادیث، علاوه بر اینکه به مفاهیم فقهی و عملی، اخلاقی و تربیتی اهتمام زیادی داشتند، بسیاری از احادیث را به نقل از پدر و ائمه اطهار(ع) پیش از خود با سند بیان می‌کردند.

او به این نکته اشاره می‌کند که امام رضا(ع) در کنار بیان احادیث، از شاگردان و همراهان خود نیز می‌خواستند این احادیث و روایات را برای مردم در همه شهرها و مناطقی که بودند بیان کنند تا مردم به اسلام و اهل بیت(ع) بیشتر آشنا شوند.

این مدرس حوزه و دانشگاه با بیان اینکه امام رضا(ع) وقتی می‌خواستند حدیثی را روایت کنند به این نکته نیز توجه داشتند که احکام الهی را با بیان احادیث به مردم ارائه دهند، یادآور می‌شود: به طور کلی اهل بیت(ع) و احادیث، منابع مهم شناخت اسلام هستند، در این راستا برای احیای احادیث ائمه اطهار(ع)، امام هشتم(ع) به بیان احادیث با داشتن سند تأکید بسیاری داشتند.

حجت‌الاسلام شریعت‌تبار با اشاره به اینکه در زمان امام رضا(ع) اتفاق‌های زیادی در جهان اسلام در کنار رخدادهای فرهنگی، سیاسی و اجتماعی درون جریان شیعه و خارج از آن افتاد، بیان می‌کند: یکی از این جریان‌ها، پیدایش یک جریان انحرافی به نام واقفیه بود که امامت امام رضا(ع) را به عنوان امام بعدی قبول می‌کردند بنابراین زیر بار این موضوع نمی‌رفتند.

حجت‌الاسلام مهدی شریعت‌تبار می‌افزاید: در مناظرات میان‌مدرس حوزه و دانشگاه، ولایتعهدی از جمله مهم‌ترین رخدادهایی است که در دوران زندگی امام رضا(ع) ایجاد شد که در همه آن‌ها مأمون قصد داشت نقشه شوم خود را در تخریب شخصیت امام هشتم(ع) اجرایی کند اما در همه این نقشه‌ها شکست خورد.

حجت‌الاسلام شریعت‌تبار می‌افزاید: در مناظرات می‌بینیم هدف مأمون این بود امام رضا(ع) در مقابل شخصیت‌های بزرگ ادیان مختلف از نظر علمی کم بیاورند، ولی علم امامت ایشان در این مناظرات تجلی پیدا کرد و امام رئوف با هر کدام از ادیان با زبان و کتاب خودشان مناظره کرد.

وی با تأکید بر اینکه امام رضا(ع) در همه این رخدادها با یک سیاست الهی، روشی را در نظر گرفتند که مأمون نتوانست به اهداف خود برسد، ادامه می‌دهد: در واقع، زندگی امام رضا(ع) در یک جهاد دائمی خستگی‌ناپذیر تعریف می‌شود.

■ **نقش‌آفرینی امام رضا(ع) در توسعه تشیع**

یکی از کارشناسان مذهبی با اشاره به اینکه پس از پیغمبر(ص) ظلمتی جهان اسلام را فرا گرفت، می‌گوید: متأسفانه در زمان معاویه، جامعه آن زمان با مبانی دینی فاصله گرفت، براساس مدارک موجود از برخی از اهل سنت، معاویه قصد داشت نام پیغمبر(ص) را پس از درگذشت ایشان از جامعه حذف کند، همچنین پس از شهادت امام علی(ع) و امام حسین(ع) در این دوران دایره ظلمتی ایجاد شد.

سید محسن میرباقری با تأکید بر اینکه در این شرایط ائمه اطهار باید نقش‌آفرینی می‌کردند، ادامه می‌دهد: پس از شهادت امام حسین(ع) بسیاری از مردم و حتی فعالان دستگاه حکومت نقشه‌های شوم این قوم را متوجه شدند و به پیروان ائمه اطهار(ع) پیوستند.

او بیان می‌کند: امام زین‌العابدین(ع) و امام باقر(ع) در دوران زندگی خود برای توسعه تشیع و حفظ اسلام تلاش بسیاری کردند.

به گفته این کارشناس مذهبی، در دوره زندگی امام کاظم(ع) در همه شهرها نمایندگانی از تشیع فعال شدند و این موضوع سبب شد به تشیع رسمیت داده شود، در ادامه در زمان بنی‌عباس تشیع توسط امام رضا(ع) گسترش بیشتری پیدا کرد.

میرباقری یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های امام رضا(ع) را صبر ایشان عنوان می‌کند و می‌افزاید: ایشان در سه بخش مدارا با اطرافیان، نرمش در برخورد با مأمون و در مقابل جریان نفاق صبر می‌کردند.

او با اشاره به اینکه امروز می‌بینیم در جهان اسلام دولت تشیع تشکیل شده و مردم در بزرگ‌ترین پیاده‌روی که به مناسبت اربعین است شرکت می‌کنند تا به زیارت حرم ائمه اطهار(ع) در عراق بروند، بیان می‌کند: زیارت مراحل مختلفی دارد که در بالاترین زیارت به زیارت خدا می‌رسیم و در هر بار خواندن نماز، این زیارت را انجام می‌دهیم.

میرباقری با تأکید بر اینکه زیارت حرم امام رضا(ع) و سایر ائمه اطهار(ع) مرکز تابش نور و ریزش رحمت الهی است، اضافه می‌کند: ایران اکنون به واسطه وجود یارگاه مطهر رضوی مرکز معنویت و امید است و حداقل سالی یک بار باید برای زیارت حرم نورانی این حضرت برنامه‌ریزی کنیم.

او می‌گوید: زیارت برکات فوق‌العاده‌ای دارد به‌طوری که در آیات ۳۶ تا ۳۸ سوره نور با یک عظمت و شکوه خاصی موارد مختلفی درباره زیارت بیان شده است.

معرفت زیارت

ترک گناه نشانه قبولی زیارت

در روایات، یکی از نشانه های قبولی حج، تصمیم بر ترک گناه دانسته شده است. زیارت امام حسین (ع) عبادتی برتر از حج و عمره و در واقع، تفسیر حج است؛ پس باید مراقب باشیم که گناه، زیارتمان را از بین نبرد. امام صادق (ع) از پدرشان و ایشان از جدشان علی بن الحسین و آن حضرت از امام علی (ع) روایت کرده اند که پیامبر اکرم (ص) فرموده اند: «نشانه قبولی حج آن است که بنده، گناهانی را که پیش از حج به آن ها عادت داشته است، ترک کند.»